

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia 23 września 2010 r.

**Zarząd
ELEWARR Spółka z o.o.
w Warszawie**

LWA-4101-19-01/2010
P/10/108

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła kontrolę w ELEWARR Spółka z o.o., Oddział Spółki w Nowych Proboszczewicach (zwany dalej: „Oddział”).

Przedmiotem kontroli było funkcjonowanie Oddziału w latach 2008 – 2010 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole przekazanym Zarządowi ELEWARR Spółka z o.o. do podpisania w dniu 1 września 2010 r.², Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

NIK ocenia pozytywnie działalność Oddziału w zakresie objętym kontrolą.

Podstawą powyższej oceny są następujące ustalenia:

1. W 2008 r. Oddział odnotował stratę na prowadzonej działalności gospodarczej w kwocie 1 735,9 tys. zł, natomiast na koniec 2009 r. osiągnięto zysk w wysokości 1 846,5 tys. zł. Poprawa wyniku finansowego Oddziału spowodowana była m.in. zwiększeniem o 79,5 % przychodów w 2009 r. w porównaniu do 2008 r. (z 18 861,0 tys. zł do 33 852,5 tys. zł). Wzrost przychodów Oddziału wynikał z wyższych obrotów surowcami i produktami rolnymi (13,8 tys. ton w 2008 r. i 40,4 tys. ton w 2009 r.) oraz ze wzrostu sprzedaży usług związanych

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Zarząd ELEWARR Sp. z o.o. odmówił podpisania protokołu kontroli (pismo Ldz. P-PE/273/10 z 7 września 2010 r.). Zgodnie z art. 57 ust. 4 *ustawy o NIK*, odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika kontrolowanej jednostki lub osobę pełniącą jego obowiązki nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez kontrolera i realizacji ustaleń kontroli.

z przechowywaniem i poprawą jakości produktów rolnych (wzrost o 16,25 %), który został osiągnięty pomimo spadku przychodów ze sprzedaży usług Agencji Rezerw Materiałowych. Ponadto, na koniec 2009 r. odnotowano przychody z tytułu przeszacowania wartości produktów rolnych składowanych w Oddziale w wysokości 1 363,3 tys. zł, natomiast na koniec 2008 r. zostały poniesione koszty z tego tytułu w wysokości 1 492,3 tys. zł. Obowiązek wyceny składowanych produktów rolnych (zapasów aktywów obrotowych), wynika z art. 28 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³.

2. W 2009 r. nastąpił wzrost o 76,4 % kosztów działalności operacyjnej Oddziału w stosunku do 2008 r. (z 18 847,3 tys. zł do 33 255,5 tys. zł), w tym koszty sprzedaży towarów wzrosły o 154,7 % (z 9 687,1 tys. zł do 24 668,5 tys. zł), w związku ze sprzedażą w 2009 r. zboża zakupionego w 2008 r. W ww. okresie nastąpiło zmniejszenie się kosztów obrotu towarowego i usług o 12,8 % (z 7 553,2 tys. zł do 6 617,0 tys. zł), oraz zwiększenie się kosztów zarządu - o 23 % w 2009 r. (z 1 600,3 tys. zł do 1 968,5 tys. zł), wynikające z reorganizacji i przejęcia oddziałów w Wąbrzeźnie i Bielsku Podlaskim.

W 2009 r. wynagrodzenie ogółem w Oddziale uległo zmniejszeniu w porównaniu do 2008 r. - z 3 413,8 tys. zł do 2 452,9 tys. zł, tj. o 28,1 %, co spowodowane było zmniejszeniem zatrudnienia z 59 osób na koniec 2008 r., do 52 osób na koniec 2009 r. (na 30 czerwca 2010 r. stan zatrudnienia wyniósł 49 osób). Na 30 czerwca 2010 r. koszty działalności operacyjnej Oddziału wyniosły 7 605,6 tys. zł.

3. Stan należności (w tym objętych odpisem aktualizacyjnym), wynoszący na 31 grudnia 2008 r. ogółem 3 563,3 tys. zł, wzrósł według stanu na 31 grudnia 2009 r., do 19 613,4 tys. zł, z tego należności z tytułu dostaw i usług wzrosły o 4 243,5 tys. zł, a pozostałe należności o 11 724,4 tys. zł. Wzrost pozostałych należności wynikał z rozrachunków Oddziału z Centralą, natomiast główną przyczyną wzrostu należności z tytułu dostaw i usług było zwiększenie sprzedaży towarów i usług, w tym sprzedaż z odroczonym terminem płatności. Na 30 czerwca 2010 r. stan należności ogółem wyniósł 23 558,6 tys. zł.

Podjęte przez Oddział działania windykacyjne doprowadziły do zmniejszenia się stanu należności przeterminowanych⁴ w badanym okresie – z 1 520,9 tys. zł na 31 grudnia 2008 r. do 1 454,0 tys. zł na 31 grudnia 2009 r.

Stwierdzono również, że w stosunku do wszystkich należności przeterminowanych powyżej 120 dni (objętych odpisem aktualizacyjnym), wynoszących na 30 czerwca 2010 r. 1 212,6 tys. zł, były prowadzone postępowania egzekucyjne.

³ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁴ Należności, których termin zapłaty minął.

W latach 2008 – 2009 zobowiązania Oddziału (bez zobowiązań na rzecz zakładowego funduszu świadczeń socjalnych) kształtowały się na zbliżonym poziomie wynoszącym odpowiednio: 496,5 tys. zł i 494,8 tys. zł. Stan zobowiązań na dzień 30 czerwca 2010 r. wyniósł 389,5 tys. zł. Oddział nie posiadał zobowiązań wymagalnych i nie ponosił kosztów finansowych spowodowanych nieterminowym regulowaniem zobowiązań.

4. NIK ocenia pozytywnie realizację przez Oddział w latach 2008 – 2009 planowanych zadań inwestycyjnych. W okresie objętym kontrolą na inwestycje wydatkowano łącznie 908,2 tys. zł, w tym: w 2008 r. – 388,5 tys. zł w 2009 r. – 503,8 tys. zł, a w I półroczu 2010 r. – 15,9 tys. zł.

Analiza 3 inwestycji, o łącznej wartości 296,6 tys. zł wykazała, że wybór wykonawców zadań oraz udokumentowanie i rozliczenie realizacji inwestycji przebiegało zgodnie z postanowieniami, obowiązującej w Spółce instrukcji pn.: *Zasady dokonywania zakupów inwestycyjnych, usług i robót budowlanych w ELEWARR Sp. z o.o.*

5. Oddział należycie gospodarował posiadaniem majątkiem trwałym, likwidując (złomując) i sprzedając wyeksploatowane bądź nie użytkowane urządzenia techniczne i maszyny oraz zbywając, na mocy decyzji Zarządu Spółki, dwa samochody w trybie przetargowym.

W badanym okresie wartość rzeczowych aktywów trwałych Oddziału ulegała zmniejszeniu i wynosiła 22 504,8 tys. zł na koniec 2008 r., 21 414,7 tys. zł w 2009 r. i 20 629,6 tys. zł na 30 czerwca 2010 r. Podstawową przyczyną zmniejszenia wartości majątku trwałego były odpisy amortyzacyjne.

6. Na 1 stycznia 2008 r. pojemność magazynów Oddziału wynosiła 62 760 ton. W wyniku przyłączenia magazynów w Bielsku Podlaskim, Wąbrzeźnie i Radzynie Chełmińskim (od czerwca 2008 r.) pojemność ta uległa zwiększeniu do 160 760 ton. Średnie miesięczne wykorzystanie potencjału magazynowego Oddziału wynosiło jedynie: 50,6 % w 2008 r., 50,7 % w 2009 r. oraz 46,8 % w I półroczu 2010 r., co spowodowane było m.in. sprzedażą zapasów przez Agencję Rynku Rolnego i Agencję Rezerw Materiałowych.

Podejmowane przez Oddział działania w celu zwiększenia wykorzystania pojemności magazynów (m.in. zwiększenie liczby podmiotów współpracujących z magazynami Oddziału, negocjacje z firmami w sprawie składowania jęczmienia browarnego i pszenicy), nie przyniosły oczekiwanych efektów.

Przeprowadzona przez NIK analiza 9 umów zakupu, sprzedaży i składowania produktów rolnych wykazała m.in., że stosowano ceny zatwierdzone przez Zarząd, rzetelnie dokumentowano obroty produktami rolnymi z kontrahentami (poprzez tzw. dokumenty dostawy

lub dokumenty wydania, zawierające m.in. wagę produktu oraz analizę wymagań jakościowych i wynikające z niej ewentualne potrącenia ceny wydanego lub dostarczonego produktu rolnego) oraz prawidłowo rozliczono transakcje objęte ww. umowami.

NIK zwraca jednak uwagę na fakt, że realizując umowę Nr 9/PRE/Z/210 z 10 maja 2010 r., w wyniku której sprzedano 582,62 ton pszenicy za kwotę 300 466,66 zł, Oddział nie otrzymał rekompensaty finansowej z tytułu nieterminowej zapłaty przez kontrahenta kwoty 130 847,91 zł za odebraną partię pszenicy (264,66 ton). Dyrektor Oddziału wyjaśnił, że zrezygnowano z naliczania odsetek z uwagi na wieloletnią współpracę z tym kontrahentem oraz stosowane wielokrotnie przez niego przedpłaty.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o kontynuowanie działań w celu pełnego wykorzystania posiadanych przez Oddział możliwości przechowalniczych surowców i produktów rolnych.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, oczekuje w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Zarządowi Spółki prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Otrzymują:

1. Adresat.
2. Departament Środowiska Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego NIK.
3. A/a.